

TOMMI LIIMATTA

MANSE
MARKKA-AIKA

Liite: Muistiinpanoja, sanoitusversioita, täydennyksiä 1996–2001

LIKE

MUISTIKIRJASTA (HEINÄKUU - JOULUKUU 1996)

COUSSICCA Ruokaravintola Tampereen Etu-Kalevassa. (Juice Leskinen: *Kuka murhasi rock'n'roll tähden*, Lehtijussi 1978.)

KOUSSIKKA kousa, kousikka, vesikauha, äyskäri; yhdestä puunjuurakosta koverrettu, keskiajalla käyttöön omaksuttu koristeellinen oluthaarikka; nimipäiväkestitys. (*Spectrum 15*, WSOY 1982.)

KOUSIKKA ”Minä surmasin kyykäärmeen vesurilla. Se on nyt kousikassa jääkaapissa ilman päätä ja se kiemurtelee vielä.” (Pentti Saarikoski: *Katselen Stalinin pään yli ulos*, Otava 1969.)

KOUSIKKA ”Se tarkastelee käärmettä joka puolelta, ihastelee, ihmettelee kun se vieläkin kiemurtelee, kulkee sen kanssa muutaman kerran mökin ja minun väliä Kiiperi perässään, pistää sen sitten kousikkaan ja jääkaappiin.” (Jorma Ojajarju: *Amok*, Tammi 1970.) (1.7.96)

Asiat joista ei pitänyt kirjoittaa, levyt joista ei puhuta, paikat joissa ei kuule puhettaan. Muut huutavat koska heillä ei ole asiaa. Pöytälevy lasia. Katso taanko kuvia vai kustaanko ristiin? Hienot kampaamot vaikuttavat kahviloilta. Läpikulku kielletty! Ojan kautta kiitos. (8.7.96)

Naurulokki olen, röyhkeäksi syntynyt, vien pullan sorsain nokkain alta. Joutsen sukii itseään ja kaula vääntyy kuin ihmeellinen käärme. (14.7.96)

Tiedän mitä en tahtois tietää, tahdoin sen kuulla ennen kuin kuulin. (17.7.96)

Terroristi oli syömässä riisiä ja kastiketta kun radiossa puhuttiin hänen saavutuksistaan. Mies pyysi tulta pojaltaan. Poika korjasi astiat, vahakan-gasliinalle oli ketsuppia kuivunut. Parketti pitäisi hioa, yhtä ja toista pai-kattavaa mökilläkin olisi. Terroristi käänsi kasvonsa ikkunaan. Pilvet uutisista raskaat, jossakin pantiin nukkumaan. (28.7.96)

Hän pakeni metsään 20-luvun eliitin tapoihin: kielten ja musiikin pariin. Tukka lähti kun samariaat hoitivat. (2.9.96)

Opiston edessä pyöriä rivissä. Puu kellastuu ilman että huomaa. Syljen tussiin ja se herää, sinisuoniset käteni koskettavat muistikirjaa. Olutpöh-näinen runous on toisenlaista kuin viinirunous. Päässä on isän antama lip-palakki: olisipa vene, aallot on jo. (16.9.96)

Kumikäsi, maksaisit minulle koirantaposta kympin. Miksi vaimollasi on tummat lasit ja pitkä takki? Paleleeko hän vaikka tuulee metrin sekun-nissa? Kumikäsi, menetit sodassa kuulon. Pidit kädessä räjähdettä, kerro mistä kohti se on katki! Nostat käden tervehdykseen, se on vitsi hiekka-laatikolla kun istut autossa. Vaimosi ajaa vain ykkösellä, mikset huomautat? Kerran istuit paraslaatuksen veden laiturilla, käsi vieressä irti, tervehtimään valpas kumikäsi auringossa, ja sinä hymyilit! (27.9.96)

Tunnistat kuvittajien jäljen, kääntäjien tyylin. Pilvet, ne eivät kasaannu: et kuitenkaan saa syytä kirotta kaikkea. (30.9.96)

Kun on pakko kaatua, tee se tyyllillä. Hän teki itsemurhan koska uskoi että kaikella on tarkoitus. (1.10.96)

Älkäämme menkö ristiin, pysykää siellä. Heteka särkee selän, kahvi näräs-tää, kissa hyppää selkään. Tänään naapuri hakkaa seinään, huomenna hän nauraa verhot auki. (25.10.96)

Tämä tarjous ei toistu: 4 kannellista hautakynntilää vain 10:-! (27.10.96)

Metsä heijastui taivaanväriseen veteen: lasiin aamun pysäytyskuvassa. Yöllinen läikkä metsän edessä oli aamulla valkea vene kumollaan. Hirvitutka toimi vain hetken. (27.10.96)

Teemu palvelee kirjastossa. Hän on reipas, siitä kyyneleeni. Mikko lukee Helsingissä, on mihin tahtoi, meidän seurasta aina lähti. Jukka näkee ruumiinavauksen ennen joulua, sivelee voidetta reunaan omien sierainten, vaitiolovelvollisuus estää kertomasta ikiä kohteiden. Hän korjannee hampaani kun tuloeromme on suuri. Tuomas asuu lähellä, tutkii juuria, ostaa jo tuoreen leivän paperipussissa. Oksanen opettaa hiihtämään. Hänellä on monta tuttua eikä yhtään ystävää. Ja oliko muita? Ei muita ole, heidät vain tunnen. (7.11.96)

Vahtimestarin nimike ja puoli kuppia kahvia. Keitin on ravilähetyksessä sulanut hellalla, omalla vastuulla keitellään. Ryhmänjohtaja tuli pyytämään: voisiko tuulettimen sammuttaa? Pääkytkin sijaitsee katolla. Vahtimestari nousi ulkotikkaita. Sormet eivät osuneet puolaan. Ryhmänjohtaja katsoi ikkunasta: olisipa hän pudonnut vasta laskeutuessaan, saatuaan tuulettimen kiinni. (14.11.96)

MINÄ EN VALITA MUTTA KERRON VAIN ERÄÄN SURULLISEN ASIAN. KERRAN AJELIN VIRASTOTALON EDESSÄ. ERÄS jussi TULI VASTAAN JA HUUSI KADUN YLI tantoro NIIN ETTÄ KAIKKI IHMISET VARMASTI KUULISIVAT SEN. luulin että joku polkaisi peltipurkin lyttyyn mutta lihava nainen röyhtäisi, katsoi silmiin ja työntyi auton sisään. (18.11.96)

Onko jossain sotia? Leikin kotia, kyllästyn halvimpaan ruokaan. Eivät veistokset näytä, patsaat muistuta. Kissa ei katso osoitettuun suuntaan, se katsoo osoittavaa sormea. (1.12.96)

Yöllä olen vahva. Kesät ilottomia, aina on sentään murhe ja nyt kuusi markkaa. Kello on jatkuvasti jotain. Jään pakkasella auton alle, pipo irtoaa, laheet hilautuvat kiristämään kylmiä kiveksiä. Jaan viimeisiä käskyjä joista muutamaa muodon vuoksi noudatetaan. Tänään kiväärit jätettiin eteiseen, huomenna ne tuodaan keittiöön, herään rummutukseen ja olen osaltani ohi. Nähdään jonossa perjantaina. (15.12.96)

AVAINLASTUN KOLMANNESTA VERSIOSTA (LOKAKUU - JOULUKUU 1996)

Tämä on esipuhetta. En enää kasva, olen pitempi kuin moni nainen, kaikki vaatteeni mahtuvat. OLISINPA YHTÄ KANKEA KUIN SINÄ! Kävin uimassa, osaan uida, kynsi nousi vedessä kuin sarana ja kasvaa hiljaa kipeyden yli. Muuntaja on lämmin. Tunnistan ihmisen avainnipun kilinästä, omani hukkuu pallomereen. En enää kasva. Rikon hopeatussin. Kokoilen autokasetteja, äänen varjo kopioituu nauhakerrosten läpi. Eniten aikaa vie pöytälukemisen valinta. On jo niinkin nälkä etten kykene nielemään.

Korjauksia tehdessänne viekää vaunu niin kauas vasemmalle tai oikealle kuin mahdollista, jotta raaputuspöly ei putoaisi koneeseen. Puhdistakaa kirjasimet harjaamalla niitä pituussuunnassa.

*

MYYDÄÄN TOMI LIIMATAISEN AVAINLAPSI KIRJA 20 MK
TAI VAIHDETAAN KOIVU HALKOIHIN. SOITA PUH. 17205.

*

Hei,

lähetit ylioppilaskuvasi *SPE\$ PATRLAE* 95 -ylioppilaskuvastoon. Toivoisimme matrikkeliin kuitenkin tavanomaisempaa kuvaa. Olisitko hyvä, ja lähettäisit uuden kuvan tilalle mahdollisimman pian, viimeistään 20.1.-96 mennessä.

PS. Liittäisitkö tämän kirjeen mukaan, kiitos.

*

Sanankeruumatka: häädettiin
puusta söi, maassa nukkui
maasta söi, puussa nukkui

*

eteisessä musta kenkä, kissa
keskestä nisu jäässä pitkään

*

kolmikulmaiselle joutomaalle
jonka kateetit ovat haarautuva joki
ja hypotenuusa haaroja kapeampi oikonen
perustan valtion nimeltä Asioista Perillä Oleva Taho

*

joutomaalle ui ukki
polvet kapsahtavat, jäykkä pää könköää
juhannusjään saa painamalla rikki
kuollut mies tahtoo olla yksin
kun saa teltannarut kiristetyksi

*

auton ikkunassa niesin haara, jäämerentiellä midnight rain
karaoketeltassa tyttöjoukko nolostumatta kerää kolehdin
juottaakseen juhannusmorsiamen viikko ennen häitä
karaokeisännät kehonrakentajia, karaokelaulajilla itsemurhatendenssi
viiksekäs farkkupaita laulaa aja hiljaa isi
kuljen valokuvanäyttelyn, ostan seidassa kahvin
korva tukossa humisee, paukahtaa kuin pakkausmuovi
joiden kanssa tulin ovat kuka missäkin
korva tuntui aukenevan, mutta aurinko vain tuli esiin
pohjoisesta mustarunkoisten mäntyjen välistä

*

Samettilakin tahrn olisi voinut raaputtaa. Renki ei raaputtanut, lika kuului elämään. Painepesurin käyttö nosti hien ja karkeat hiukset heiluivat tukkoina. Aurinko vaalensi kulmat, olut suurensi huokokset, pakkanen katkaisi pintasuonet, nuuska syövytti ikenet.

Rengin saappaista liikkui tarinoita. Useimmat olivat tosipuhetta. Saappaat olivat siannahkaa, rengin ainut omaisuus katsastamattoman Renaultin ohella. Isäntä löysi saappaat markkinoilta. Saappaat ja renki, erottamattomat.

Jäähtynytkin keitto kumoutui halulla kurkkuun. Isäntä teki Pöykystä ja vedestä lasit. Renki oli tullut lomittajaksi armeijakaverilleen ja jäänyt. Renki istui portailla varpaat sorassa illan tummetessa, sytytti. Kapea penkki odotti sille kallistujaa.

Lauantaina renki pukeutui isännän kauluspaitaan, saappaista ei luopunut. Saunapuhdaana viikkopalkka nyrkissään renki hyräytti Rellun käyntiin, palvattua hirvenlihaa ja puukko siinä, käänsi nokan koskenrannan tansseihin, eläinten rustot pyörissä rallattaen.

AIKA HANUKASSA (16.-18. HUHTIKUUTA 1997, LYHENNELMÄ)

Postissa tuli kuivia lehtiä ja ne setelit. Poistuin kellarin päädyistä ja kuljin tien reunaa, kasteluauto sitoi tomun. Suojatiellä koirapuiston edessä makasi vilkun siruja. Näin eläimet kokoontuneina ison kiven juureen. Oikealla silmällä näen värit kuin sinisuodattimen läpi, enkä pelkästään herätessä päiväunilta. Rehellisyys kuulostaa naurettavalta, sinapinhaju ei katoa, edesmentyäni en punastele. Ehkä minulla on tavallista parempi muisti. Laittaudu, nyt tulee rummut! Asun historiallisessa hotellissa, ellei se sinua haittaa. Jätä tarra aurinkoon, näe huomenna miten se on. Näytit siltä ettet saanut päiväkirjojasi kaupattua. Kaaduit kellarin portaissa, ellei selitys minua haittaa.

Tulin Viinikankadulle ennen kuutta. Rykäisin kahvin Viinikan liikenneymyrän eli Hanukan Hässäkän Teboililla. Vuokraisännän kanssa kannoin ylös kaksi laveria ja pöydän. Olin hionnut toppatakissa. Huokaisin patjalla ja kävelin Nekalan Suurjakoon. Ruispalat, kaksi appelsiinia, Vammalan metwursti, Heineken ja kaksi Lapin Kulta -tölkkiä. Myymäläetsivä se mieskö? Lapsiperheitä en pelkää. Tulin tänne kirjoittamaan teemateosta "Vain tahansa kuuntelee". Join Heinekenin enkä voi tuntiin kirjoittaa mitään kirkasta, kirjoitan tätä. – Tuomas löysi tänne. Erakkoelämä ei täydellistynyt: että puhun vain lapsille ja kauppiaille. Aina kun nousem penkiltä joku kävelee läheltä. Kristillishenkiseen taloon oli ostettava tölkkejä ettei käytävässä kilise. – Myönnän viisi tuoppia tapahtuneen Pahalammen takana Pub Lappalaisessa. Ensin ostin itse, sitten Tuomas lyhensi velkaansa, illan päätteeksi Tuomas oli velkaa 65 markkaa. Kello on 1.57. Aamuksi on vielä tölkki. Näin meni, ja töitä piti tehdä. Ilman verhoja olen.

Nukahdin tölkki kädessä, se makasi lattialla. Nyt on 12.48. Eilinen meni

eri lailla kuin suunnittelin. ”Vain tahansa kuuntelee” kostuu eilisestä vain lauseen tai pari. Appelsiini oli vammaisen kuiva. Pitäisikö viimeinen tölkki juoda pois? Kahvi ei tekisi hyvää. Hyvä aikomus meni vituralle. Pakoilin tyhjää asuntoa johon tulini kirjoittamaan, ettei ärsykeitä ei virikkeitä, vain muistiinpanot ja täyttyvät sivut. Ja nyt olen näin säälittävän myöhään ylhäällä. Eilen päivällä kuvittelin ettei täällä ole valojakaan, että panen nukkumaan kun lakkaan näkemästä. Kun huomasin että sähkö on, valitsin pienimmän huoneen että olisi edes vähän ankeaa. Silmä valehtelee kauttaviivan kahden kirjaimen väliin. Appelsiinin raivostuttava tahmeus, silmien päällä paino. Pesen kädet, siten paha olo poistuu ensisijaisesti. Kastelin naamankin. Olin pannut ruispalapussin jääkaappiin. Aurinko tekee kirjoituskädelle varjon. Juuri istuen tulisi kirjoittaa, mutta kun on selkä heikko sitä helposti kellahtaa patjalle, käsiala laiskuu, ja ajatus. Asennon tulee olla työasento, sellainen jossa ei mielikseen istu eikä helposti rentoudu. Asento erottaa vapaa-ajan työajasta. Kohta teen leipiä. Tein leipiä ja join vettä hanasta. Söin leivät. Metwurstista irtosi rasvapyörylöitä. Kohenen kun syön lisää. Kello on 13.24. Olen pilannut itseni: nuoruudessa ei ollut taukoja, jaksoin 15-vuotiaana työasennossa kaksitoista tuntia kirjoittaa elämäkertani toista versiota. *Penninvenytäjän käsikirja* väittää että ”yksi savuke keskeyttää luovat prosessit kahdeksikymmeneksi minuutiksi”. Ei, useat ongelmat olen ponnistelematta ratkaissut savukkeen aikana. Jukka kertoi Tuomaalle järkyttyneensä ”Tommin elintavoista”: kissankusi haisi ja poltin olohuoneessa. Viimeksi on tukka shampooilla pesty 21. maaliskuuta Rovaniemellä, siitä on maanantaina kuukausi. Lyhyt rasvainen tukka tuntuu kyllä kivalta, että vittuukssit. Huomenna on siivottava kun äiti lauantaiamuna tulee. Tyhmää siivota jotta hän luulisi meidän elävän siivosti. 13.39. Lisää leipää. ”Juo kaikissa puistoissa. Katsoo raketit ja panee maata.” Kylmä tuote aukeaa ihan kohta. 40 sekuntia... 31... 14... kello on silloin tasan 13.50... FJÄLLBACKARNAS FRISKHET! Livahdan ulos isäntäperheen huomaamatta, kahvi Teboililla selvittää kaljapurkin höhön ja voin kahden tunnin päästä aloittaa keskittyneen kirjoittamisen. *Helsingin Sanomien* ulkomainos: NIINPÄ NIIN. Tyhjässä huoneistossa kirjoittaminen vie yksinäisyyden ja tuo täyteyden. Montako sivua

täyttyy jos viidessä minuutissa saa sivun? Tunnissa 10–12 sivua, kymmenessä tunnissa 100–120, kenties enemmän tai toki vähemmän. Ymmärrän kun kiville annetaan nimi. Meiän Metässä oli Iso Kivi. 14.28. Huone on kuuma. Ihokarvasto palaa mutta iho ei rusketu. Jos avaan lasin, ulkonaolijat haistavat minut. Onko kolikoita kahviin? – Juoksin kahden auton editse Teboilille. Kuultua: ”Lippu puolitankoon jos Suomi häviää Tanskalle täällä Tampereella.” Tuhkaa putosi kahviin, nielin sen. Siirsin kuppia kun nousin, vaikka ei takki olisi pyyhkäissyt kuppia lattiaan. Olin ostaa jäätelön. Kävelin lakittapäin Pahalammen ohi kauppaan. Ei ulkona niin lämmin ollutkaan, kevätuuli. Kaija Koon seuraava levy on ”Kevätuuli”. Liikennevalottomat suojatiet, en käytä tietä minkään symbolina. Hikoinlin toppatakissa hyvän olon esiin. Lähikaupan ulkomainos: Limskat, Vishy. Myyjä suositteli Sparin halpaa mehua, sitä menee paljon, siksi hän päätteli että Spar on hyvää. Pienestä kaupasta et ostamatta livahda. Jos puhuu, unohtaa mitä aikoi panna ylös. Kipu on paikannettavissa vasemman kulmakarvan yläpuolelle johon aurinko paistaa parittoman viikon tiistaina. Kello on 15.22, oikeaan työhön pääsen kuuden pintaan. Selityksiä. Olen Kevin Ayers, liian laiska ollakseni mestarillinen. Tämä puite: autio huoneisto, pieni syls ruokaa. Koputtaako joku oveen, koputtaako puuta estääkseen jotakin tapahtumasta? Olen Suomen intuitiivisin, kevyempi kuin höyhensarjan painijat. Painija tekeytyy löysäksi kuin mielenosoittaja johon poliisi tarttuu. Sana jota ei kenenkään tulisi tietää: TIAMAT. Ei sitä unohda minkä saunassa kuulee. Mikä tuolla katolla on? Puutalon akustiikka on hermostuttava. Äänettömyydessä tulisin hulluksi ja välttäisin armeijan. Ikkunasta on jäljen perusteella poistettu VARATIE-kyltti, se on isossa huoneessa. Jos huoneistossa on useampi varatie, tulipalossa ehtii kuolla. Ei... JOKU PAINOI TÄTÄKIN OVIKELLOA! Hannu sen rippikoulussa kirjoitti: ”Pahinta kritiikkiä mitä voi saada on ’ihan hyvä’.” Ei se ole kritiikkiä. ”Lannistavin palaute on ’ihan hyvä’.” Nyt toimii, mutta tarvitseeko tuota sanoa? Suljin välioven. Mitä mietin pienenä? Kun mahaan koski, Fäbodan uimarantaa josta muka talvella näki Ruotsiin. Kadulla sen tiesin: olen tiedotusväline. Luen koska kirjoitan. Kirjat alkavat sivulta viisi. Pamfletti mahtuu taskuun jotta sitä voisi heiluttaa mielen-

osoituksessa. Heiluttaisitko mielipidekirjaa liikenneympyrässä yksin? Monitasoristeykset ovat selkeitä kartalla. Asemakaavat ovat menneet niin omituisiksi että niistä saa selvän vain ilmasta. Etäisyksiä on mahdoton mitata ilman käyrää viivotinta. Kalevan kirkko on kalan muotoinen Kristus. Tiet mutkittelivat ennen koska kivet piti kiertää. Oliko kivillä lasten antamat nimet? Nyt kivet voidaan räjäyttää ja tiet mutkittelevat vain arkkitehdin kiu-sasta. Lähiöihin osaa vain taksilla. Kerrostalot maalataan pirteiksi jotta homeallergikot näyttäisivät tyytyväisiltä ikkunassa. Omakotitalojen ikkunoissa ei näy ihmisiä. Isoäidit eivät enää ”pane paljon pakkaseen”. Varon lyhentämästä, en onnistu, pikakirjoitan. Niistan servettiin jossa on kahvikupin puolikuu. Aamulla huone oli appelsiinimehun lämpöinen, appelsiinin ajattelemisen ei ole syvähenkistä. Heräsin ihmetellen missä olen. Kun unessa kaksi kaupunkia yhtyy, huoneisto vaikuttaa moniosaiselta metsältä. Kotiin on vartin kävely. Jos kirjoittaa baarissa, kannattaa mennä baariin jossa ei anniskella: saa kirjoittaa minkään ja varsinkin kenenkään häiritsemättä. Tämä päivä on kohdassa 17.42. Metwursti loppui aamulla, yöllä laskin moneenko leipään riittää jos laittaa puolitoista eikä kaksi siivua. Söin leikkeltä ilman leipääkin, kuinka kuvittelin 150 gramman riittävän kahdelle päivälle? Maksapasteijan repäisykannesta voi taitella veitsen. Mielessäni osaan kääriä sätkän ilman konetta. Kirjoitin lämmintä puuaitaa vasten: ”Aina etäämpänä syntymästä, aina lähempänä kuolemaa.” Nyt on 18:07, ja lupaukseni mukaan on aloitettava työt. Avaan pasteijarasian, mehutölkin, leipäpus-sin. Ulkonaliikkumiskielto rauhoittaisi minut. 18.18. Pasteija oli kinkkua, oliko pinnalla hometta vai mitä valkoiset pisteet tarkoittivat. Ei home ole vaarallista. Kirjoittamispyödyllä on appelsiinimehu ja kaksi pasteijaleipää, kynä, kädessä toinen ja räkäpaperi. 18.45. Parempi syödä eväät loppuun ettei sitten illalla ole mitä syödä. Pääkipu palasi. Nenä ei oikeastaan vuoda eikä kurkussa ole kakomista. Siristely ei hätistä jomoa kulmakarvan yläpuolelta. Ikkunaseinällä on verhotangon kannatin, ovi on vain aukko. En oikeastaan katso ulos, katselen vain, kuten torikauppias myy, jäätelönmyyjä myskentelee. Rystyset ovat punaiset ja kuivat. Tukka hapsottaa, jos se alentaa minut ei arvoa ollut & mitään en menettänyt, mutta ajatus menettämisestä ylös-

rakentaa. Joel Hallikainen on muuttunut Timo Koivusalon näköiseksi, sen siitä saa kun on liian paljon kimpassa. Hallikaisen uusin levy on Teoston iloksi *Yksin*. Teoston iloksi, sillä muutan nimeni Kalle Ratto Jallu Puutarhakuatu 16 Lehtimiehet Oy:ksi jos levyllä ei ole nimikappaletta, ja ”Yksin” on Suomen yleisin biisinnimi. Puutalojen raput haisevat maalilta, siitähän sinä pidät. Kenelle puhun? Käteen sattui heti oikea avain. Tunnin kuluessa huoneeseen on pakko napsauttaa valo, eteisessä jo palaa. On jatkettava Laulusarjaa jonka vuoksi tänne tulin. On appelsiini, kaksi leipäpalaa, puoli purkkia pasteijaa, alle puolikas mehu. Narinakohtiin voisi ripottaa maustetta merikiksi ja sovittaa askeleensa kuin suolla. Joku soittaa pianoa. Päivällä näin nahkatakaisen kumpurajalan. Lohdutettiinko häntä nahkatakilla, toisaalta takki on monivuotinen. Jos jokin näyttää hölmöltä niin se kun toppatakin ketjua on avattu 20 senttiä. Häviän nopeissa tilanteissa. Miksi tahdon välttää nöyryytyksiä? Sadun mukaan sukuvietti ylevöityy selibaatissa. Lavuaari rupesi pulputtamaan ja yhä sitä tekee. Huoneessa on pimeä koska eteisessä on valo. Korkeintaan lippu vähän liehuu, sellaisia ovat liputuspäivät, röntä makaa lipputangon ympärillä. ”Liputuspäivät 1990-luvulla” julkaistaan syksyllä *Parnassossa*. Käytän salanimeä ja tilille ilmestyy summa. En särje mitään, mutta kun joku loppuu on minulla mihin tulla: keittiöön mahtuu patja. Niin ohuet seinät että kävely käytävässä on kävelyä tuossa. Niin hämää että ulkoa näkee sisälle. Kun syön räppeet, en voi paeta Laulusarjan kirjoittamista. Tulisipa palkka kerran viikossa. ”Hän ansaitsi kolmekymmentä puntaa viikossa.” Viimeksi sain rahaa yhdeksän viikkoa sitten, seuraavaksi yhdeksän viikon päästä. Säilyyn avautuneena huoneenlämmössä noin viikon, sitten on puettava. Omaan kaupunkiimme tulee Tietokonejärvi, Urheiluruutuvaara, CD Rom -polku. Hervannassa on tuollaisia osoitteita mutta Hervanta onkin etäpesäke. Syöpävertaus ei parhaiten sovi Tampereeseen, järvien välinen kaistale ei siitensä levne, tai seisooan Helsingin Merihaka täyttömaalla yli luonnollisen rantaviivan. Tampere kasvoi kunnes törmäsi lännessä Nokiaan, idässä Kangasalaan. 21.42. Miten tartun Laulusarjaan? Rinnuksia en ole tehnyt joista ravistaa. Selkä kipeytyy kun puuttuu verhot: ei tee mieli ojentautua täyteen joskin vähäiseen mittaani. 22.03. Luin mitä olen kirjoittanut. Viltti on

mykkyrällä. Selkäranka tuntuu kun toisen sormet sitä silittävät. Uskallanko pihalle, lammen penkille en vaikka on torstai. Lyhyt tukka on helppohoitoinen, oli sitten vaikka naistenlehti samaa mieltä. Tuoko kalustus värin sähkövaloon? 22.58, Laulusarjan II osa: ”Lapsiperheitä en pelkää. Aina kun nousem penkiltä, joku kävelee läheltä. Ehkä minusta puhutaan: ’Hän asuu tällä kadulla’. Katuja on täällä teitä vähemmän.” – 23.43. Selvitänpö tänä yönä Laulusarjan II ja III osan? Söin appelsiinin. Askel rapussa on äänekkäin yöllä kun kuulo on herkin. Pahalammen laidassa koivu nousee vedestä. Miten saan Laulusarjassa jännitteen säilymään? ”Jokea silmiin” -kappaleesta tuttu loppuratkaisu – ”on lumessa yhdet jäljet takaisin” – kuvataan osassa IV. Osan V alussa mies ”karkaa matkalla vankilaan” päätyen perustamaan oman valtion, ainakin ajatuksissaan. Osa III voi olla nuoruusmuisto. Palveleeko siinä yhteydessä pari luontokuvaa? Viereisessä huoneistossa kävi pakettiauton kuljettaja. Pöydällä haisee appelsiininkuori, keittiön roskapussissa se on kumminkin ollut jo puoli tuntia. Tämä sivu ei painettuna lopu tähän. 00.22. Vasta 48. sivu ja tavoitteeni oli 120 sivua. Ei tässä talossa voi elää alakerran kuulematta. Puutalo on mukava kun ukkostaa. Onko Anna Hanski tehnyt levyn milloin viimeksi? Eteisen peilistä näin mustuneet silmänaluseni. Näytin loisteputkivalossa kuluneelta ja älykkäältä, pieleen menee. Jäin kerran tallissa tamman kanssa nalkkiin. En keksi opiskelijoita satuttavia pilkkauksia, eikä se tarpeellista ole: se ei täytä sitä aukkoa Suomen, vittu, kulttuurikentässä mitä kuvittelen luovani umpeen. 25-vuotiaana olen tehnyt 7 tai 8 levyä. Huonon kirjallisuuden lukeminen kannattaa, kunhan ei oma tyyli saastu: pääsee miettimään kuinka itse sanoisi paremmin. 00.38. Aamuksi säästän mehunlopun. En sano enää mistään: ”Onneksi.” Kun menen kotiin, kurkussa on pala kun kaksi yönseutua meni muuhunkin kuin kirjoittamiseen: päätavoite ei toteudu. Miten uskoinkin että teen nyt valtaosan myös neljännen levyn teksteistä, kahdessa vuorokaudessa? Vessassa heilutin käsiä jotta ne kuivuisivat, vasen osui kipeästi lavuaariin. Kynsi ei mustunut, sormi saattoi olla punainen ennestään, kuorinhan appelsiinin. ”Tänään” on ennen nukahtamista. 01.30. Hyvin voisin jo lopettaa ja nousta aiemmin, en tunne pystyväni kirkkaisiin asioihin, niskaa kiristää. Asuu talossa muitakin, ehkä

minua ei kuristeta, ehkä nämä eivät jää viimeisiksi sanoikseni, viimeiset ovat apokalyptisiä sanoja koska niiden jälkeen ei puhuta, kuolleella ei ole lisättävää. 01.52. Päässä on kolme samanaikaista kanavaa: Venäjän radiouutiset, ”Puhelinlangat laulaa” ja ”Palvelunumero 69911911” miellyttävällä naisäänellä. En näe mitä kirjoitan. Katuvalo on keltainen, ne vaihtuvat keltaisiksi kun päätieltä tullaan kaupunkiin. 06.36. Vastapäisessä seinässä on kaikki valo. Taivas on vapaa meidän syntiemme tähden. 08.35. Vaaleita pilviä ilmestynyt kahdessa tunnissa. 10.11. Muuta kaupunkia ei ole kuin Salo meille savolaisille. Tyyny on kerännyt vinttipölyä, nenä on tukossa ylt’ympyröitteen. Jätän jääkaapin käyntiin, viikon päästä tässä asuu yksi tai kaksi kaveria. Alahuuli falskasi ja kaadoin huomattavan määrän mehua rinnuksilleni. Unessa Matti antoi piirrettäväksi makeisfiguurin ja piirsin silmän aivan kauaksi toisestaan. Kyllä tämä saattaa kelvata asunnoksi. Night-Black-pippurisekoitus. Viimeinen mehupisara. Kaikki reppuun, kengät, avain alakerran postiluukusta, siristely kirkkaudessa. 10.47: lähden nyt, en jää enää tunkkaiseen. Olen kaikki kortit lyönyt, eikä se mihinkään riittänyt.

MUISTIKIRJASTA (TOUKOKUU - ELOKUU 1997)

Kissa raapi ikkunaan. Kuvittelisi että bakteerit ovat valinneet itse oudot nimensä. Lattialla tummaa pyykkiä, lämmitin piirakoita, jätin sinut, ehdin postiin. Nuolin kirjeen ja tanssin, joskin salaa. Laskin matkalla lätäköt. Pallo vieri ajotielle. Rullaluistinradan vessaan kuului pikkupojan itku, hengitin ilmaa missä tämä tapahtui. Ansioton julkisuus on kylmää kahvia, liian moni tietää minusta hiukan: en pysy koossa. Kasvoin nokkosten keskellä kun leipä maistui itseltään ja kaikki rasva kävi paistamiseen. Lapsuuttani vajennettiin koululaisvitseillä. Vaikeasta kolosta isän heittämän rahan noukin. Join hanasta vettä, äiti ei puhunut, hän kiinnitti kartonkisarvet ja vilkutti veikeästi. Kaikki vanhemmat epäonnistuvat. Totuin siihen etten erota matalankaan veden pohjaa. Ellei ole muuta pelkäämistä kuin pelko, suru ei minua suremalla jätä. Olin vieraanvaraisella seudulla kun heinä nuoli auton pohjaa. Vuode osoitettiin kuin asiakaspaikka. Keksin kiitokseksi talon ravurille nimen. Huonetta pienensi puun varjo. Kuu pimeni kolmessa sivussa enkä nähnyt lukea. (5/97)

Taaksemme ei juossut kukaan: tuisku lennätti vapaata pääsyä jonnekin. Sanoit, koska palelit: kyllä me nähdään vielä ennen joulua. Sanoin, koska en tarkoittanut: olisipa kaksi 13-vuotiasta tässä juuri nyt. Hymykseni luultu on anatominen ominaisuus, kiinnostuneet saavat osoitteeni toimituksesta. Terotanko kynsiä ihmisiin, minä huoneenlämpöinen kiva poika, kiltti ja yksinäinen? (5/97)

Hirvitutka toimi vain hetken, vaaran alla liikkuu susi. Lööpissä uskonsa tunnustaneen katse. En etunimeltä tunne kuin poikani. Nostan tuplat ikkunaan kun kesanto kangistuu ja koira koppiin nukahtaa. Anturaton talo

on hutera suoja, porrasedustan tulee olla lapioitu. Kapeanilkkasten vai-
mojen laulu tuolla, pitkospuut kohosuolla. Suurus koin olevani suuruutta
pikemmin, korotin rimaa mahtuakseni sen alta paremmin, mitä yhtey-
denpitoa oli että muistettiin vain juhlapäivisin? Sukulaisten lahjavalinnat
osoittivat etteivät he tunteneet minua lainkaan. (5/97)

Esität kahta hiirtä mutta olet prinsessan ääni. Nännisi on paleltunut herne.
Jos olet itkenyt biologian tentissä, et ikinä selviydy. Teippaan linnulta nokan
ja aamulla nousen värjäämään kulmakarvat, nukun kylvyssä muovipussi
päässä. Sinä näytät entiseltä vaimoltani, voidaanko jutella? Itseään vanhem-
man miehen kanssa seurustelevat ovat jo äitejä, luokan hiljaiset odottavat
lasta. Työläiset kiinnittävät savimöykkyjä seinään syljellään. Kuljen lohka-
reen kultaamaan metsään. Näen palaneen metsän läpi, rankojen viivat var-
jostavat maata sälekaihtimellisesti. Pelle menee parakkiin, se on tärkeää,
liikkumatta itken, pöly ihon värittää. Tahdon vain seurata juuri nyt kuinka
hitaasti raskaat esineet kaatuvat. Olen yössä ja voin liikuttaa suuta varkaan
tavalla, itkulta sisulla mukana. Ujouteni ei ole kirjallista laatua. (7/97)

Älä luota ihmiseen joka kirjoittaa kävellessään. Säikäytä lyömällä ket-
tingillä selkään, katkeaapa runoilu näkemästään, vahakantisesta vihkosta
putoaa kuitteja ja tuhkua. Kynsi on puhkaissut kangaskengän, on yhdet
kengät yhteen kaupunkiin. Nukuin poski vihkoa vasten, kirjoittamani
yliviivasin, tekoni anteeksipyysin, kuulemani kuunnelmaksi muokkasin.
Seison Teerikadun ja Konkelotien yhtymäkohdassa, muusta en ole yhtä
varma. Pallo vierii ajotielle ja suljetaan varastoon. Kalju kiipeää puuhun ja
markka heilahtaa. (8/97)

Taivas sääskirasteri, heinäsiirkat tienvarsitinnitus. Kukinto liikahtaa kima-
laisen painosta. Ajattelen sääskiä, kaikkia, sateen kastelemaa kansallispuis-
toa, rantaan piirretyiltä kirjaimilta kohti venevalkamaa ajautuvaa nahki-
aista, Kansaneläkelaitoksen huoria. Tuli jota valvot tarttuu vaatteeseen,
syyllävoide kodassa pukuun seurassa negridin. (8/97)

Jumala rankaisi isääni salamalla, äitini kuoli juoru huulillaan. Omakaan osani ei ole siedettävä: heteka menee linkkuun jos edes harkitsen heittäytyväni sille. En erota värejä, en näe syödä, käteni tärisevät kuin perustusta juntattaisiin routaan. Kurkkuun muodostuu kupla kun aion puhua. Jalkaani ilmestyvät nahkasomisteiset farkut ilman takataskuja. Olen lippisjätkä kun tukka on pitkä. Odotan että uudet linssini hiotaan, sitten päivän pari pyörryttää, ja hetkeä jona lasit alkavat tuntua omilta ei huomaa. (8/97)

Mennyt kaikki: juna kesä uskottavuus. Ja nuoruus: kukaan ei papereita kysy. Olen kaunis kun syksy on kaunis. Elämässä on tärkeämpiäkin asioita kuin ihmissuhteet. Varjosta jäi ruoto käteen, edes eno ei käynyt. Horisontissa väijyy kylmä, hiilen taivasvärit ja vihaamani tähtikuviot. Vesi ei ennen jussia ulapammaltakaan sula. Lintu löytää kotiinsa ellei sitä ole siirretty. Jälkeä minusta ei kallioon jää, kuten ei siivoojan työstä, mutta tumppi on kaivettu hiekkaan. Hiekka asettuu. Vesi jättää pysyvimmän jäljen. Pikkukaloilla on charmantti ote elämään. Nukkuvan minun kastelee vuoksi. Annan kivelle nimen ja vieritän sen aukon suulle, asetan irronneen sammalen takaisin. Suunnistan maamerkistä käyvälle puulle, lakaisen hiekkatieltä jälkeni. Kuljen kyistä metsää, laulan satua käärmeestä. Polun väri, maku, eläimen varmuus, Kuun tuoksu. Käyn meressä ja suihkussa, en käy täällä koskaan. En tahdo sanoa ”ei” siksi etten osaa. Sitä mitä ei tunne on helppo vastustaa. Tiedän: minut tappaa työ, ja etten syö. Kesken jotain vuotta kuolen, iltoluitukseen ellen. Kerään pölyä, ja kuta kauemmin olen liikkumatta, sitä useampi ääni on päässä, mutten ole sekoamassa vaan tajuamaisillani. Hereillä pitää kitaralaukun tuoksu, eläimen varmuus ja yläjuoksu, helistimen iloiset kasvot. Kahvi valmistuu arjen hetkenä. Köyden rasvaamista lykkää nähdessään omenankukkia läheltä. Oliko nalle näin laidalla patjaa kun tulin puristamaan siitä murinan? Kätkit pahoinpitelysi paikkansapitävästi: rappukäytävä oli vahattu juuri. Koen asioita jotka eivät kuulu sen piiriin mitä vanhemmat lapsilleen toivovat. Olen hetken mielijohde, vanhempieni mutkattoman humalakiiman rusina. (8/97)

Älä rajoitu vanhempiesi tähden: että tarkenisit T-paidassa mutta puetaikin. Et turmeltumattomine vaistoinesi ensinkään pidä alituisesta muuttelevaisuudesta, tavan sinä pyhität. Itseään vanhemman kanssa kulkevat ovat äitejä. Luokan hiljaiset odottavat jo lasta, he odottivat prinssiä, pihalla odotti Transit. Lapsen saivat Anu ja Hannu, Minna ja Mika, Sirpa ja Sakari, Leena ja Reijo. Penikka ei tunne sääliä, aikuinen ei hakeudu sadettajan alle, aikuinen on pimeä puisto. Antakaa lasten koristaa kuvani pihlajatertuilla. Se antaa syntymäpäivälleni kauniin hohteen ja lapset ovat ihastuneita saadessaan tilaisuuden osoittaa rajatonta kiintymystään minuun. Ja kuinka kallisarvoinen onkaan lapsille minun hiuskiehkurani! He pitävät tarkkaa huolta sen asettamisessa kyllin arvokkaalle paikalle. En välitä muusta kuin että saan omat juttuni kuntoon. Toisinaan se meinaa sitä että saan iloisen mielen mutta joudun vankilaan. (8/97)

MERIHAKA
(PYYNNÖSTÄ GNU FILMSILLE 24.11.1997
LÄHETETTY LYHYTELOKUVASYNOPSIS)

(Maulla sisustettu kaksio kanta-Helsingissä. Nainen 1 lukee sohvalla sisustuslehteä. Ovikello soi.)

Nainen 1: Moi... tuu sisään.

(Nainen 2 riisuu kengät, järkyttyneen oloinen, ei puhu.)

1: Onko tapahtunut jotain?

(2 pitelee ranteitaan, katsoo ikkunaan.)

1: Hei, ihan tosi. Sä tiedät, mulle sä voit puhua. Onko sulle tapahtunut jotain?

2: Kun...

(1 menee keittiöön tekemään teetä ja odottaa vastausta.)

2: Mä kävelin... tulin töistä ja...

1: Niin?

2: ...mä en ajatellut, mä kävelin... yhtäkkiä mä näin... mä olin...

1: Sä oot ihan kalpee! Kuule, mulle voi puhua. Eikö niin? Mitä sä näit?

2: ...seisoin betonikannella, lunta ja ruohoa monikulmiossa... korkeita taloja ympärillä... mä olin joutunut...

1: Ei kai, älä sano että sä...

2: ...taivas oli pressu, korkeat talot pani sen lepattamaan... lapset eivät edes yrittäneet leikkiä... Jukka oli oikeessa.

1: Mitä, ei, ooksä menny... menitsä...

(Kuvituksena alkukeväinen Merihaka eri kulumista.)

2: Mä en olis ikinä uskonu... Jukka tiesi... mä en tiedä miten mä...

1: Sä olit Merihaassa!

2: Betonisormet.

1: Ootsä ajatellut hakea ammattiapua?

2: Jukka on vain ajanut Merihaan ohi. Mä olin siellä.

1: Oikeesti, sä tarviit ulkopuolisen apua! Sun ei saa jäädä vatvoon tuota yksin.

2: ...ruohoa... montako kulmaa laatikossa on...

1: Sen on täytynyt olla kauheeta, sä täriset vieläkin!

2: Sokea liha...

1: Kaikki on hyvin, hei, kaikki on hyvin nyt, sä oot täällä...

(Teepannu viheltää.)

SULJETTU-LEVYN AINEISTOA (TAMMIKUU - HEINÄKUU 1998)

Vesikatkoksia ei ikinä muista, kylmän kaataminen rikkoo kuuman astian. Liikahdan kuin hyönteinen iholla. Hereillä pitää kukinnon liikahtaminen kimalaisen painosta. Oliko nalle näin reunalla patjaa kun tulini puristamaan sen vatsasta murinan? Siristin vilkasliikenteisiä silmiäni ystävyysmerkkiksi. Umpeutui pohdinnan ulkoinen ilmentymä, kävelyn kehä. On määrätty puulajien välinen kilpailu. Sydän pettää erämaassa. Metsässä kuulee uutiset. Minusta ei, kuten ei siivoajan työstä, jälkeä jää. Puheeni muodostaa karkeampi ja hienompi aines. Kun yritin autossa nukkua, isä kantoi takapenkille kannosta sahatun karhun. Hän ei perustellut sitä miksi ei perustele, ei aikonut omistaa mutta tuli vastaanottaneeksi lahjan ja tunki erimittaiset kirjat samaan hyllyyn. En ollut paikalla kun hyllyä täytettiin. Vaikka lahjoittaisin matkoja isälle, perinnöttä jäisin, johtavathan kuiskatut suhteeni suvun sammumiseen. Isä leikkii että olen muu, pelkää ja tarvitsee minua eniten. Erilaisuus häneen nähden on heikkous. (1/98)

Harmaa kärppä juoksenteli jaloissa. Nostin sen syliini: olen kärppä kun olen mennyt. Valuutta mukauttaa kansan, mittaan kangasta viittaan, innostun juuristani kun leikkauspinta on veres.

Ei ole identtistä metsää. Raketti on naamioitu aitta tai aitta on naamioitu raketti. Suhtautuminen vanhukseen sentimentaalisesti, tulokseen ”Antaapa olla” päätyminen, penninpyörityksen haitta pitkällä tähtäimellä, vanhan leivän syöminen, pakeneminen uhkauksia jälle, jään alla veden liike, pilkkijän natsat. Kaneliasokeria talvitiet. En osaa ajatella jos joku on lähellä, enkä lämpimässä. Hän puhui niin hiljaa että suu kupli, rinnat kuin lesken. En syytä isää, ei hän tiennyt ketä hämärässä likisteli. Vanhus

kävelee kuin jäätä olisi kaikkialla, vanhus lusikoi toisin. Kun isäntä vastaa, suo lavastaa naurun. Etkö joisi, kylmä tee ja muikut? Valon sammuttua huonekalu on lähempänä kuin luulit. Et räpyttele vietelläksesi vaan tottuaksesi piilolinsseihin. Olen asunut täällä niin lyhyen aikaa ettei mikään laatikoista löytyvä tule yllätyksenä. Ennen murrosikää ei muututa, lapsuus-toverit ovat pelkistyneet nimiksi silloisiin kasvoihinsa. Olen ollut sieltä pois niin kauan etten näe onko jokin muuttunut. (4/98)

Kysyn itseltäni teippiä kun jo tovin olen rapistanut käärepaperia. Merkipäivät paljastavat heikkouksia luonteessa. Maa on jaettu vaalipiireihin yhdentoista läänin mukaan. Eroosion käsittäminen geometrisesti: jokihaa-rojen ajattelu kateetteina. Toin tomua ulkokengissä, vedin välioiven ettei tuuli sitä repisi. Makaan ulkohousuissa lakanalla, rintataskussa huoneenlämpöinen savuke, housuntaskussa kruunukorkkeja. (6/98)

Syön keittiössä annokseni yksin. Vaihtoehtoja on asettajien laskema määrä. Myyn luuni, siitä saa kuusi tonnia. Olen niin umpimielinen että avaudun kelle tahansa. Näin serkun lapsen hetkenä kun kotieläin heräsi, hän asetti puut niin etteivät ne voi mitenkään syttyä. Miltä minusta tuntui, miksi ilo sammui? On koskettava johonkin korkeaan oksaan. (7/98)

SULJETTU-LEVYN KEHITYS VUODEN 1998 SISÄLTÖSUUNNITELMIEN VALOSSA

Vaikka *Suljettu* on tarinallinen levy, tarinan ”lukujen” eli laulujen järjestys jäsentyi hitaasti. Vuodelta 1998 on säilynyt 35 muistilappukuution lehteä, joihin järjestin *Suljetun* kappaleet uusiksi aina kun ajatus muuttui. Ainoa muuttumaton oli ”Suvannossa ylpeän ilmeen” sijainti: jokaisessa muistilapussa se päättää albumin.

2. tammikuuta 1998 päivätty lappu alkaa ”Joen silmille” -kappaleella. Kappaleet kaksi ja viisi ovat kumpikin ”Puhuinko ääneen” -nimisiä; ensimmäinen esittäisi intron ja pari muuta osaa, jälkimmäinen bassoriffin, säkeistön ja kertosakeen. Kappaleesta kiteytyi ”Täällä on joku”. Listassa neljäntenä on ”Tungos on lavaste” eli edelliskesän kaljarokkaus, sijalla kuusi yllättäen ”Ideakuvasto”; vaikka äänitimme sen näinä päivinä *Simpukka-ampelille*, harkitsin josko sen jättäisi pois ja säästäisi *Suljetulle*: näin olisi varastossa yksi valmis äänitys. Singlen B-raidaksi päätyvä ”Yhteistä väliseinä” sijaitsee kahdeksantena, hylättävä ”Pikku Tuomas” yhdeksäntenä, sijalla kolme arvoituksellisesti ”hitti” ja seitsemäntenä ”ei-hitti”.

18. tammikuuta mietin, aikaisiko levy ”kolmella radiohitillä teeman ulkopuolelta”. *Demo II:n* ”Pikku Tuomas”, suruton ja viaton luonnonlapsi, tuntui tarinan ”Pojalta” ja kuljetin balladia listoissa huhtikuuhun asti. Nyt ”Pikku Tuomas” saa rinnalleen ”Kuollut Tuomas” -idean, jossa hukkunut ”Poika” esittää näkökulmansa rajan takaa. Harkitsin myös soololevyn ”Jokea silmiin” -kappaleen äänittämistä uusiksi, siitähän *Suljetun* ajatus oli kesällä 1996 syntynyt. Uutena listassa on ”Luokan hiljaiset”, myöhemmin ”Kupit on kuin olisi häät”, joka syyskuussa 1997 oli kantanut nimeä ”Tilanne”.

21. tammikuuta ”Kuollut Tuomas” on sijoitettu ”Suvannossa ylpeä ilme” -teoksen sisään, ”Isä seurasi poikaansa alas maantielle” -rivin jälkeen. ”Kuollut Tuomas” sisältää nyt rivin ”Isä oli nuorena komea mies”, joka syksyllä saisi ympärilleen ”Sukututkimus lannistaa” -kappaleen. Arvioni *Suljetun* kokonaiskestoksi on 47–49 minuuttia; lopullinen levy kestää liki 57 minuuttia.

22. huhtikuuta ”Luokan hiljaiset” on yhdistetty ”Puhuinko ääneen” -sävellykseen. Listassa lukee ensi kertaa ”Portaat”.

24. huhtikuuta listaan ilmestyy ”C#m-Slow” eli ”Mihin”. Kappalanelikko ”Dramaten / Söpösti (Puisto pimeä piha)”, ”Lyhtypylväät / Välipäivinä”, ”Luokan hiljaiset” ja ”En kasva enää” on ympyröity, ja vieressä lukee: ”Vaikein eli keskeisin sisältö.” Tämä tekstimassa sijoittui kaupunkiin: koin ongelmalliseksi yhdistää kaupungin menneisyys maaseudun nykyisyyteen. Kaupungissa oli ”Äiti” vielä kuvioissa. Mitä äidille tapahtui, kertoisinko sen?

”Puhuinko ääneen” eli ”Täällä on joku” oli *Suljetun* liki vanhin kappale, ja siitä olin jatkuvasti riistämässä osia eri yhteyksiin; listassa 19. toukokuuta lukee ”Maissintähkä (Varjo meidän alla)”.

24. kesäkuuta ”Täällä on joku” kantaa nimeä ”Maissi meidän alla”. ”Kupeilla” on lopullinen nimensä, myöhempi ”Mihin” otsikoidaan nyt ”C#m-rauha-vedenpuhdistuslaitos”. ”Suvannossa ylpeä ilme” on nyt jaettu viideksi kappaleeksi: pidin yhtä 21-minuuttista CD-indeksiä liian pitkänä. Arvioin levyn kokonaiskestoksi 53 minuuttia.

16. heinäkuuta ”C#m-rauha-vedenpuhdistuslaitos” saa nimen ”Aika luo tanssinsa”. ”Täällä on joku” on nimeltään ”Puhuinko laatikkoon”. ”Zep Dog” on mahdollisesti ”Esinekeräilyn hitauden” riffi. Lapun alaviite huomauttaa: ”Vielä vaaditaan yksi hidas 4-minuuttinen pehmoproge ja yksi puolitoistaminuuttinen ripeähkö ja tiivis.”

21. heinäkuuta ”hitaahko pehmoproge (Aki?)” kuulostaa sävellystilaukselta. ”Suvantoa” edeltävä kappale on ”valmisteleva lyhyt intro”. Tämä, kuten ”Puhuinko (nokkosbox)”, vihjaavat ”Kiilakiveen” eli lyhyeen, hiljaiseen luontoimpressioniin, jota draama tuntui tarvitsevan ”Pikku Tuomaksen” tultua hylätyksi.

16. elokuuta ”Joen silmille” menettää aloituspaikkansa ”Tilanne”-nimiselle idealle, josta kehittyisi ”Kasvatus”, mutta sävellys puuttuu. ”Ikävystyminen varakkaampien vitsaus” ja ”Esinekeräilyn hitaus” ovat vielä kaksi eri kappaletta. Uutena listaan ilmestyvät ”Setä (Aki)”, johon vielä ajattelin Akin sävellystä, ja ”Aaken biisi”, eri kuin ”Portaat”.

22. elokuuta ”Pikku Tuomas” tekee paluun. ”Kupit” saa introkseen Aaken osan. Uusi kappale ”Yhdeltätoista” on tyyliltään ”dylanesque”, viittaahan otsikko *Liimatan Pan Alley*n ”Visions of Johanna” -tribuuttiin ”Kolme ja puoli tuntia ennen puolta kolmea”. Kappale luovutti pian rivinsä ”Esinekeräilyn hitauteen” ja lakkasi olemasta.

25. elokuuta liitän ”Pikku Tuomaksen” ”Yhdeltätoista”-ideaan. Seuraavan päivän listassa ei lue enää ”Pikku Tuomas” vaan ”Pikku Luonto”, joka vihjaa ”Kiilakiven” vähittäiseen hahmoutumiseen.

27. elokuuta haussa on ”Akin tai Tommin svengipala”, mutta ”Setä” se ei ole.

1. syyskuuta ”Aika luo tanssinsa” on saanut nimekseen ”Mihin”. ”Setä” eli ”Sukututkimus lannistaa” on jo lähempänä, koska ”Yhdeltätoista” on saanut lisätäsmennyksen ”Kartano, setä kertoo: Kyllä, viihdyn Kiteellä”. ”Pikku Luonto” on viivattu yli, joten ”Kiilakivi” on vaihteeksi hylätty. Aaken uusi kappale on saanut täsmenteen ”Savu”, joka jo viittaa ”Joutomaahan”.

3. syyskuuta singlen B-raitaehdokkaista ovat ”Pikku Tuomas” ja ”Täällä on joku”. ”Kiilakiven” aineisto jatkaa liikkumistaan.

5. syyskuuta päivätyssä listassa lukee ”Pikku Tuomas’ = ’Kasvatus.’” Setä-aiheisto on jaettu kappaleiksi ”Setä” ja ”Setä, kartano, luonto”. Aakelle on merkitty kolmas sävellys, kuvauksella ”Äiti, jälki”: mahdollisesti Säästäjä-Pojan äidin oma puheenvuoro.

15. syyskuuta keskeneräisiä ovat ”Kasvatus”, ”Setä” ja Aaken kolmas kappale eli äidin monologi. ”Kiilakivi” ilmestyy listaan.

17. syyskuuta tarjoan Aaken ”Savulle” eli ”Joutomaalle” nimeä ”Vuoksi kasteli nukkuvan hänet”. ”Joen silmille” aloittaa taas levyn, kakkosraitana ”Kasvatus”, jonka perässä lukee ”Aki!” – ja vielä lokakuun puolivälissä ”Kasvatus” sijaitsee vasta viidentenä tai kuudentena: hartaan urkukappaleen rooli tarinan käynnistäjänä ei ole meille heti ilmiselvää.

22. syyskuuta ”Aaken Savu” on nimeltään ”Peilikirkas”. ”Täällä on joku” kulkee sinkun B-raitana läpi syyskuun, ”Yhteistä väliseinä” on sinnikkäästi albumiraita vielä lokakuussa.

16. lokakuuta ”Joen silmille” on ykkönen, ”Mihin” kakkonen. ”Tungos on lavasteen” lopussa lukee vihdoin ”Sheep”, viitaten Pink Floydin kappaleeseen josta sai poljentonsa, ja *Suljettu* saa näin tarpeellisen lisäannoksen progen eliksiiriä. Äidin puheenvuoro, jota ei lopulta kirjoitettu, on tässä nimeltään ”Uni viestittää”: sille on pidetty paikkaa kuin myöhästyvälle kaverille ravintolassa.

Biisilista 21. lokakuuta 1998: 1. Kasvatus 2. Joen silmille 3. Mihin 4. Portaat 5. Sukututkimus lannistaa 6. Kupit on (kuin olisi häät) 7. Esinekeräilyn hitaus 8. Peilikirkas 9. Tungos on Sheep 10. Kiilakivi 11. Yhteistä väliseinä 12. Uni viestittää 13.–17. Suvannossa ylpeä ilme I–V 18. Tyven.”

Tyven? Olin miettinyt hiljaista jälkisoittoa ”SYI V”:n perään. Sellainen levyille sitten tulikin, mutta ei itsenäisenä kappaleena. Viitososan urkukupuke merkittiin studiossa nauhakoteloon nimellä ”Final Organ”.

NUKKEBÄNDIN MANAGERI (LIITE MANSE - MARKKA-AJAN LUKUUN "HELMIKUU 1999")

Kuudennen luokan syksyllä (1988) rokkiharrastukseni oli kestänyt neljä vuotta ja edennyt bändien kuuntelusta ja julisteiden keräilystä omien laulujen kirjoittamiseen ja äänittämiseen. Rinnalla oli elänyt vielä yksi harrastuksen muoto: *nukkebändillä leikkiminen*.

21. maaliskuuta 1981, ollessani viisivuotias, TV2:lla alkoi *Vaaleanpunainen Pantteri* -piirrossarja. Pidin sarjasta ja *Vaaleanpunainen Pantteri* -sarjakuvista, ja kesällä 1982 vanhempani toivat Haaparannalta minulle ja Tervolan-pikkuserkuille parikymmensenttiset Pink Pantherit, joiden kumikehon sisällä kulki rautalanka ja niitä saattoi väännellä eri asentoihin. Pikkuserkut antoivat omansa minulle ja keksin hahmoille The Killers -bändin ekaluokan syksyllä 1983. Leikkasin jäsenille kankaasta esiintymisviittoja ja liimasin päihin "rokkitukat" langoista tai vesivärillä värjätystä vanusta. Valmistin pianon maksalaatikkovuoasta ja rummut vessapaperirullista joiden päät peitin pakkausteipillä. Sepitin The Killersille biisejä ja historian: isoisä Pink Leonard Panthery oli säveltänyt vuonna 1945 pianokappaleen "The War", josta Panther-musiikkisuvun saaga alkoi. (Absoluuttinen Nollapiste levytti tuon seitsenvuotiaana hyräilemäni kappaleen nimellä "Kuvitus kirjoittajan".)

Kymmenvuotiaana keksin heavybändin TGF eli Torpedo Gadget Fuckers. Ompelin panttereille vaatteita joiden saumoissa oli nahkahapsut ja takeissa X-Dreamsin mainoksista leikatut selkäliput. Piirsin mielikuvituksellisia kitaroita tai saksin kuvia kitaraesitteistä, liimasin ne pahville ja leikkasin muotoon. Niittasin kangasnauhat hihnoiksi ja kalastajanlangat piuhoiksi. Keräsin Pietarsaaren ampumaradalta tyhjiä panosrasioita

vahvistimiksi. Isä suostui rakentamaan vanerista panttereille talon, ensin tuhistuaan että ”pojalleko nukkekoti”. Talossa oli kaksi kerrosta ja punaiset ulkoseinät. Karskitkaan kaverini eivät pilkanneet kun esittelin että se on *rokkitalo*, Torpedo Gadget Fuckersin päämaja: seinillä oli musiikkilehdistä leikkaamiani pikkukuvia, lattiassa punaista tussia eli verta. Pikku hajuvesipullot olivat viinapulloja. Kaikkialla lojui repaleisia esiintymisvaatteita ja naarmuille raavittuja kitaroita.

Aina seiskaluokkaan asti leikin monenkin kaverin kanssa ”pantterishowta”. Ehkä kuminukkejen pukeminen lavakuntoon oli reiteille futispojille sovelias keino ilmentää feminiinistä puolta joka muuten oli visusti salattava. Piirsin rokkipanttereiden huumehuuruilusta pikkuruusia fanilehtiä. (*Ei vaikuta keikkaan* -albumin laajennettu laitos vuodelta 2011 sisältää noihin TGF-lehtiin perustuvan nelisivuisen sarjakuvan.) TGF:n kitaroissa oli olevinaan sekä bassonkieliä että kitarankieliä: jos basisti mellasti lavalla niin että soitto katkesi, kitaristi otti lennosta bassopuolen kontolleen. Rockissa oli tärkeää *riehuminen*, eikä bändikaveria moitittu huonosta käytöksestä. TGF:n Madison Square Garden -keikan juliste vuodelta 1987 ilmoitti: ”Liput 400:- Varauskaa loukkaantumiseen tai kuolemaan, shown lopussa riehutaan!”

Syksyllä 1988 laadin allaolevan Panther-suvun bändihistorian, jonka julkaisin hieman stilisoituna *Sivuhistoria* -kirjassa (WSOY 2008). 12-vuotiaan kirjoittajan tyyli on velkaa *Suosikki*-, *Stara*-, *Rock Poster*-, *King Size*- ja *Hard Rock Video* -lehdille ja *Soundi*-kirjalle *Heavy Rock*.

Kaikki alkoi varmasti jo vuonna 1945, kun 30-vuotias Pink Leonard Pantery sävelsi pianokonserton ”War” ja teki siitä levyversion. Silloin levyt olivat harvinaisia ja kalliita tehdä ja juuri siksi tämä äänite herätti ansaittua huomiota. Pian hän otti vuonna -32 syntyneen poikansa Pinkyn mukaan showiin.

Pinky joutui siis jo nuorena mukaan musiikkiympyröihin, ja eka heidän ja parin muun juipin levy ilmestyi vuonna -48, nimeltään ”Rock’a’billy with Pink and Pinky”. Se menestyi aika hyvin, pian pantterit olivat kuuluisia. Mutta Pinky kävi koulunsa loppuun ja hän, veljensä Piggy sekä Pink muodostivat

-52 yhtyeen The Panthers Brothers joka soitti vuoteen -61. Väliin pari soolo-LP:tä jotka eivät menestyneet hyvin. Hajoamisen syynä oli se, etteivät Pink ja Pinky halunneet soittaa enää niin lällyä musiikkia. He halusivat soittaa kovaa bluesia, joka oli NOPEATA ja RAAKAA ja soitettiin LUJAA. Entiset ukot lensi New Yorkin kaduille ja tilalle tuli basisti Georgie Cliffson. Harjoittelu tuotti tulosta, syksyllä 1966 ilmestyi The Killers -yhtyeen esikoisalbumi nimeltään "The Killers". Levyiltä lohkesi mahtihitti "Pink Panther" ja koko levy oli täyttä metallia. Kokoonpano oli: Pinky Panther: rummut ja saksofoni, Pink Panther: urut ja piano, Georgie Cliffson: bassokitara, studiokitarristina Albert Crazyville. Laulajana oli Pinky.

Seuraavana keväänä pulpahti kauppoihin taas levy, "Shock Town". Killersit olivat tunnettuja ja suosittuja, "Shock Town" ja eka LP pysyivät listoilla melkein vuoden. Keikkoja riitti, studiot olivat käytössä minkä ehtivät. Lyhyessä ajassa he rikastuivat. Pinkyn pojat soittivat koulubändeissä, heitä oli kolme: Pinko, synt. -52, Pinkki, synt. -56 sekä nuorin, Pinkerton, synt. -56. Ja Killers vain jatkoi suosittuna.

Mutta vuonna -69 Killersin talo paloi. Heidän soittimensa olivat onneksi harjoittelukämpällä joka oli talon vieressä. Talon sisältä löytyi kuoliaaksi kärventynyt mies. Killersit olivat palon sattuessa kiertueella. Mutta nyt heillä ei ollut paikkaa missä soittaa ja asua ja levykin piti saada vuodeksi -70 valmiiksi. Mutta kun kokonaista levyä ei saatu, julkaistiin kiertueella äänitetty "Killers Live Concert". Uutta levyä alettiin taas tekemään kuin uutta taloakin. Seuraavalle levyille saatiin kitaristiksi Pinkyn 19-vuotias poika Pinko.

Killers alkoi kärsiä vaikeuksista. Pink oli liian vanha rokkaamaan, 55-vuotias kun oli. Basisti ei tykännyt Killersien menosta ja lähti lätkimään. Liian kova ja tiivis keikkailu alkoi väsyttää. Seuraavat levyt "Oh yeah... do you think who is Killers?" ja "Mr. Melodie" olivat väsyttäviä ja innottomia. Pinkki tuli pian bassoon ja Pinkerton skittaaan. Liian suuri ikäero ja tiivis keikkailu kypsyttivät yhtyettä. 1975 tulleet levyt "The Killers Live Against" ja viimeinen mutta platinalevyn arvoinen studiolevy "The killer (rock & roll alive)" menestyivät kohtalaisesti. Bändi hajosi keväällä -76. Viimeinen keikka soitettiin Lontoossa Marqueenilla 16.3. Samana vuonna ilmestyi vielä levy "The Best of The Killers".

Muutama kuukausi Killersin lopun jälkeen Pinkki soitti Pinkolle ja Pinkertonnille ja kysyi, jos he haluaisivat tulla mukaan hänen perustamaan bändiin. Rumpalia ei vielä tiedetty mutta ainakin hänen veljensä soittaisivat kitaraa. Pinkki ajatteli, että kun Killers soitti tuollaista 60-luvun heviä, Whota, Led Zeppeliä... niin tämä uusi bändi soittaisi hevin, punkin ja rock'n'rollin sekoitusta.

Pinko ja Pinkerton suostuivat heti. He etsivät rumpalia lehti-ilmoituksilla kun olivat harjoitelleet kellareissa sekundarumpaleilla. Lehdestä löytyi nuori 19-vuotias Vincent Whitter, joka otettiin bändiin. Pitkän harkinnan jälkeen yhtye ristittiin Torpedo Gadget Fuckerseiksi. Tämä tapahtui 4.1.-77.

TGF kiersi klubeja kovin suurta suosiota saamatta vaikka he olivatkin soittaneet superbändi Killersissä. Klubivaihe kesti 8 kk. Syyskuussa -77 eräs tässäkin jutussa vahvoilla ollut poikien isoisä Pink päätti ryhtyä heidän managerikseen.

TGF:ät harjoittelivat tiiviisti ekaa älppyyään varten. Se julkaistiin keväällä -78 ja menestyi melko mukavasti. Mutta muutama kuunkierto levyn ilmestymisen jälkeen Pink oli sitä mieltä, ettei hän aio enää manageerata bändiä joka kiroilee lavalla ja soittaa sellaista musaa missä ei ole melodioita ja yhtyeen nimikään ei ole säädylinen. No, eivät pantteritkaan Pinkiä hyvänä pitäneet. Ja siinäpä meni manageri ja levy-yhtiö, joka oli Pinkin omistama.

Ja kuten arvasittekin niin eiväthän TGF:läiset lannistuneetkaan. Parin kuukauden päästä he allekirjoittivat levytyssopimuksen Nightmare Recordsin kanssa. He soittivat monien supertähtien lämpäreinä ja levy "Crazy Child" nosti heidät paremmin arvostettujen bändien joukkoon. Heidät luokiteltiin samaan kastiin punkyhtye Sex Pistolsien kanssa. TGF oli kuitenkin melodisempi – sittenkin. Basisti Pinkki, myöskin laulaja, uskomaton soolokitaristi Pinko, toinen kitaristi ja säveltäjä Pinkerton, nopea ja taitavakin Vincent – siinä porukka joka ei saavuttanut suosiota Euroopassa kuin vasta kolmannella levyllään "Years" joka oli raakaa menoa raidasta raitaan. He nousivat pääesiintyjiksi, -80 "Satan's Boy" -levy joutui pannaan ja TGF:itä hävisi maine "vain kilttinä punkbändinä, jossa oli ilkeää vain nimi, joka sekin kirjoitettiin

lyhentein". Eihän TGF koskaan kiltti ollutkaan. Pian tuli levy "TGF-time", jossa oli viisi vanhaa uudelleenmiksattua hittiä ja viisi uutta kappaletta, joista nousi rockin uusia klassikoita. TGF piti keikkataukoa, -82 he joutuivat Suomessa vankilaan kuukaudeksi laittomasta käyttäytymisestä lavalla. Heti linna-reissun jälkeen äänitettiin "In Live Concert" ja pian sen jälkeen "I live in hell". Eli hell-jutut olivat TGF:n sana.

Vaan syssyllä -82 Pinko ja Vincent erosivat. Pinko perusti Vincentin kanssa yhtyeen Pinko's Band. Pinkerton siirtyi soolokittaan kun kehiin astui voimakas rumpali, 29-vuotias Skele "The Iron man" Skelther. He painuivat pian studioon, tuloksena oli edellisiä parempi "Bad metal". Loppuvuosi keikkailtiin. Mutta vuoteen mahtui myös eräs surullinen asia: vanha Killers-jehu Pink kuoli. Ei luonnollisesti, vaan hänet murhattiin hotellihuoneensa lattialle joulukuun 9. päivänä 1983. TGF:ää tämä tietysti suretti, hänhän oli heidän ex-managerinsa ja isoisänsä. Huhtikuussa -84 ilmestyi Pinkin muistolevy "The best of the Rock'n Roll King, Pink Panthery". Levy sisälsi valokuvia Killersin ja Panthers Brothersin ajalta, kirje häneltä Pinkille jossa hän kertoi ideansa perustaa Killersit, sekä 28 kappaletta vuosien varrelta.

Pinky-isä erosi vaimostaan Pintherinasta. Nuorimmat lapset Piki, Piku ja Pikki muuttivat keikkataloon, jossa panterri-klanin myös asui. 1984 tuli TGF:ltä myös oma levy, "White Life", joka oli aika haikea levy. Syynä kai oli Pinkin kuolema. Vaan jouluksi-84 tuli vielä levy "Christmas Life". Kesällä -85 tuli toinen livelevy "Live in Scandinavia". TGF:ät viettivät loppuajan vuodesta keikkailen ja lomaillen.

Vuodesta -86 tuli kovin levyvuosi tähän mennessä. Tuli "Lovin' Hotel", "Red Rock" ja Skeletorin oma soololevy "Skeletor Solo".

Ja keväällä -87 TGF tapasi Pirun, oikealta nimeltään John Eugene Demon. Hän oli 27-vuotias, eikä silloin puhuttu mitään bändiin liittymisestä. Piru muutti myös Siansaksaan. Mutta kun Pinkkiä alkoi kiinnostaa kitaransoitto ja hän halusi itsensä toiseksi kitaristiksi, alkoi basistin etsintä. Piru sanoi osaavansa soittaa bassoa aika hyvin mutta vielä paremmin rumpuja. Pinkki otti hänet bassoon kiertueen loppuun asti. Mutta Skeletoriin hän ei ollut tyytyväinen. Hän ehdotti Pirulle rumpalintointia ja Piruhan suostui het'. Niinpä

Skele lensi riitojen jälkeen lokakuussa ulos yhtyeestä. Piru ehdotti ystäväänsä Nazze von Shitiä basistiksi ja niin Nazze tulikin.

Skeletor perusti yksin bändin Horror Skeletor mutta sillä levyllä soittivat studiomuusikot.

Uutena vuotena 1988 sattui ikävästi: Pinkerton ajoi kolarin ja käsi murtui. Keikkoja ei voitu enää peruuttaa ja Pinkki soitti kitaraa yksin kymmenellä keikalla. Pian Pinkerton tervehtyi ja hän soitti taas keikoilla. Erään kerran Pinkki kuoli melkein lavalle liiallisesta huumeidenkäytöstä. Pinkerton hertsaasi kerran TGF:ään ja soitti bändissä FUCK jonka hän perusti. Myös Pinkki hermostui jossain vaiheessa ja poltti kaiuttimet nuuskaksi...

Uusi lavashow valmistui kohta ja alkuvuodesta tuli tuplalivelp ”TGF Tour”. Kesä kului keikkailulla, panttereiden kaverit Popeye, Nazzen veli Nasse, Skelen serkku Skullthor ja Redeye perustivat bändin. He ostivat myös laitteita Panthers’ Rock Shopista. Ja heistä oli apua: Piru suuttui ja erosi... tilalle tuli heidän suosittelaama ja panttereiden serkku Ringo McPanthery. Piru meni Skelen bändiin ja uusi kiertue alkaa syyskuussa. Myös uusi levy tulee pian. Pinkertonin, Pinkin ja Pinkon pikkuveljet soittavat koulubändi The Kidsissä. TGF on suosittu ja panttereiden jälkikasvu musisoi myös. Pinkyllä ei paljon hommaa enää ole. Kuulemme Panthery-musiikkia vielä 50 seuraavaa vuotta.

MUITA LEVYTYKSIÄ:

THE PANTHERS BROTHERS: Shock around the block -50, My Lord, what a Killer you are -54, A Story -55, I Am Not That Guy -57, Do You Think I'm Rocker? -61, Pink's Rockest Songs -62, We don't want play Letkis -64.

THE KILLERS: Shades of Killers -68, The Space Rockin' -71, The Videosingles -81, The best of studio tracks of Killers -83.

TGF: Mad killer -87, I drink if you think -87, Drunks -88.

PINKO'S BAND: Girl's Back -83, For You, my guitar -84, Leave me in school -85, Long live man -85, TV-concert in Europe -86, Crocodile Gun -86, New Album -87, Girls and Boys have Feeling -88.

BOOTLEGIT JOISTA TIEDETÄÄN PALJON: The Mysterious Killers -68, During European Tour -73, TGF Jams -79, TGF in Sweden -82, Oxygen -85, In the room – deadly -87.

BOOTLEGIT JOIDEN JULKAISUSTA JA LEVINNEISYYDESTÄ EI OLE AAVISTUSTA: Killers Tapes, Panthers Brothers Unreleased, Unfavourite Kite, Feelin' Wheelin', Better Butter and Heavy Cream, Unbelievable Kicking, Industrie tapes, Horror Shock.

KOKOELMAT JOITA EI SUOSITELLA: Killers Best Evermade Songs, TGF Greats.

MUISTIKIRJASTA (HUHTIKUU - MARRASKUU 1999)

Kun näen pienen lapsen, yritän kääntää sen positiiviseksi. Eikä napaisuuden vaihtaminen ongelma olekaan. (23.4.99)

En voi pyytää vanhukselta anteeksi sitä millainen hänen unessaan olin. Vanhus on pajatso jota lyön ellei rahaa varise, laitan lapun että muistan olla vihainen kun vanhus taas soittaa. Mistä tiedän mitä sinä minuutin päästä tahdot? Anna epäilyn vahvistua koko ajan, jätä vanhus luuloon. Tähestys on terminä ihan kiva. Työnnän ilmanvaihtokanavaan toisarvoista rojua vain tehdäkseni kiusaa. Kun ihminen kuolee, hänestä jää kampeita. Tuon suruviestiä ja lyyhistyn itse ohjauspyörän taa. Saluunat täyttyvät miehistä jotka tajuavat liikaa. (25.5.99)

Kun väylistä karsiutuu muut, jää mökkiket, hitaat, mutkaiset, sateella tummat. Kun hiekka kastuu, se tummuu ja menettää irtonaisen luonteensa, tarttuu herkemmin matkaan ja kulkeutuu porstuaan. Mökillä auto jätetään niin ettei se näy ikkunoista. Kaikki toimet vievät aikaa. Mökin tienoo ei valmistu: rästejä jää, näköalaa eteenpäin. (25.5.99)

Nokkeluus ei jäätiköllä auta. Aina kun silmä välttää, sinä luet venäjää. Sitä teosten määrää minkä kylmä sota on kirvoittanut! (23.9.99)

Sorru kiertelyyn kun se vie vähemmän sanoja kuin asian kertominen suoraan. (27.11.99)

AVAINLASTUN NELJÄNNESTÄ VERSIOSTA (SYYSKUU 1999 – HELMIKUU 2000)

I.

Avainlastu on merta pienempi arvoitus.

6.

Jos *Avainlastu* on aforismin ja romaanin välimuoto, *Avainlastu* ei joudu siitä kärsimään.

8.

Avainlastu ei juo pimeässä eikä pillimehua. *Avainlastu* ei juo makuulla. *Avainlastu* ei juo laatuja joita häpeäisi juottaa äidilleen. *Avainlastu* juo vain astioista joiden puhtaudesta on varma.

9.

Avainlastu kasvaa vielä, se on jo pitempi kuin moni nainen.

II.

Avainlastua ei pidä elollistaman. Pyrkimys siihen on kiihkeä. Eläinten inhimillistämistä ei keksinyt Disney.

19.

Mihin sääsket menee kun tuulee?

34.

Paraskin teippaus voi naurattaa.

38.

Kakalla on ilmiäsuja, kullekin taideteoriansa.

49.

Mistä yleisön ääni koostuu? Katsoinko myymäläetsivää sillä silmällä?
Onko maapallon ääntä? Kauanko se vielä jatkuu?

NIMI MUUTETUN SANOITUSVAIHEITA (TOUKOKUU 2000 - MARRASKUU 2001)

Eräät tulevat juosten (18.5.00)

Varo marssivia sotilasosastoja,
mene juomaan termospullokahvisi,
sillä nyt on valta vaihtumassa, ja siviilejä ei vielä tarvita edes
hurraamaan pääkatua eteneville vaunuille.
Kyllä sinuun otetaan yhteys, saat kotiisi leimatun kirjeen.
Tohtorien miekat terotetaan, eikä enää muodon vuoksi.

Kun valta vaihtuu, ilma uusista kaasuista koostuu.
Me hengitämme ilmaa, johon
kotieläin herää ja ruusu nuupahtaa.
Kun valta vaihtuu, me siirrämme lautatavaraa eri pinoihin.
Me luotamme Tuomo Ensimmäiseen
sillä niin meitä neuvotaan suhtautumaan.
Kuolleet judokat, pettyneet noidat, keikoilla käyvät hevoset
miesvahvuudesta ulos lasketaan.

On se synkkä vuosiluku kun ei käsiä pestä
ja puolet Euroopan asukkaista kuolee.
On se synkkä disko kun ihmiset piuhojen päällä tanssii.
On se synkkä oppi kun kielten aineissa pärjää päälauseilla.
On se huono nukke kun siimat näkyvät.
Seuraan näytöltä, milloin akun palkki putoaa.

Kalkitos (Vihkikaava ja käytäntö) (26.9.00)

Sade pesee kiuaskivet kottikärryissä,
 tuli selvittää naulat laudankappaleista.
 Vaimolta mies kysyy: saanko
 jos nuo laudat siirrän, tai
 jos kannan vintille sen äitis lipaston?
 Vaimo sanoo: pihaltamme kaadoit väärät puut, ja kääntyy.
 Vajaakanttista lauttaa mies ryhtyy siirtämään:
 jo ne puut sai kaataa, mutta hoidin homman ominpäin.
 Siitäkö tämä siveys nyt johtuu?

Minkä Jumala yhdistää, sen kolmas osapuoli erottaa.
 Vaimo salaa laittaa lapsen asioilleen, muistuttaa:
 ei isille saa ostoslistaa näyttää!
 Vaimo pitkän puhelun jälkeen hymyilee, selittää:
 no, veljellä vain oli asiaa.
 Mies ei luule, mies jo tietää enemmän kuin haluaa.
 Vaimolla on puhuttavaa muille, ei miehelleen.
 Mies yltää pulloon, siitäkin saa sanatonta seuraa.
 Siitäkö tämä siveys nyt johtuu?

Poissaollessaan isi soittaa tyttärelleen,
 kysyy:
 onko isi kotona?
 Ja tytär vastaa:
 on.
 Lapset tuntee minut vain isän roolista,
 vaimo kieltää minut kolmesti jo alkuillasta.
 Höylään, maalaan, niittaaan, lapioin ja pinoan.
 Vaimo väliseinää parisänkyyn vaatii tekemään.

Harba esti elämästä (15.11.00)

Kun tulin asunnolleni, oveen oli maalattu sanat
ja aavistin että mikään ei ole kunnossa.

Jos vielä ajattelen,
menetän järkeni enkä enää kärsi,
ilmiöillä ei ole toisiinsa kytköstä,
kaikki tulee yllätyksenä,
ei ole historiaa.

Menetän suuntavaistoni junassa,
tulen iloiseksi ilman syytä,
en tiedä miksi teen mitäkin:
mitä minä teen minun kotona?
Millaisia he ovat, kun en näe heitä?
Nousin ylös tänä aamuna,
älä naura.

Tammikuussa 2001

Rakastavaiset katselevat toistensa vauvakuvia
nähdäkseen niissä yhteisen tulevaisuutensa.
Nainen tonkii lahjashekkiä joulukääreiden alta
ja odottaa kaikenlaista, mies vain perjantaita.
Jos ihminen ei tunnista
missä järjestyksessä lupaukset on täytettävä
mitä häneltä voi odottaa?
Hänen Järjestelmällisyytensä
heittää menemään nekin kuitit
joita vastaan olisi oikeutettu korvauksiin.

Tukholma (II.-I4.2.01)

Rakkaudesta en kirjoita koska vanhempani ovat eronneet.
 Tarjous jonka hylkäsimme: että saisimme käyttää tässä kultaväriä.
 Valaistut hedelmät, muoviset rypäleet, Jerusalem Kebab.
 Gamla Stanin ikkunoissa ei ole puitteita.
 Työmaan muovinauhat hirisevät tuulella.
 Itsekeksityt adjektiivit ovat niitä kuvailevimpia.
 Otan purukumin muilta salassa.
 En ole vihamielinen. Olen vain köyhä.

Vesi kylmempää nyt (6.5.01)

Savu ryömii repun ja kanervien yli.
 Halkaistuun tukkiin on kaiverrettu kaksi nimeä,
 muurahaisten polulla makkarapaketin mehut.
 Liekki pimeään pisteenä,
 veden takana suon marjat, mökille sata askelta.
 Rahkasammal ei tottele nimeään.

Tutkimme veneen pohjan.
 Kätken hiuksen kenkäsi ja sekoitan jotain ruokaasi.
 Kyllä sinä tiedät kaikkea pientä,
 olet kätellyt Jamppaa, sellaista sanoo kun ei muuta keksi
 mutta et yhdistä minuun puistatuksiasi:
 miten silloinkin nousit leuka jäähmetyneenä kummastukseen!

Pyhä Nynny II (8.8.01)

Uskon johonkin minua pienemmän olemassaoloon.
 Olen loukkaamaton ja ikävystynyt, vetäytynyt kammioon.
 Tein lopputyönäni Maan ääret, alkuaineita yhdistin
 ja jätin molekyylit tietämättömiksi siitä
 että ne yhdessä muodostavat organismin.
 Tein ihmiset tietoisiksi siitä että ne yhdessä muodostavat lauman.

Onko julmaa, että olen tehnyt itsestäni niin tarpeellisen?
 Saatoin ihmisen luuloon, että se minkä hän juuri unohti on
 merkityksellistä, ja että hänellä on joitain luontaisia taipumuksia.
 Ei olisi kenenkään etu että maailma olisi valmis.
 Ei omalle mahtavuudelleen mitään mahda.
 Ei ole juttuseuraa, ei suhdetta omiin töihin, ei riippuvuutta mihinkään.

Muistelen, että rakkauteen alkuvaiheessa kuuluu
 pyyteetön tila ja loukkaantuva mieli.
 Olen yksinäinen taruolento, olemassaoloni riippuu Sinusta.
 On inhimillistä jos opetuslapsetkin turtuvat ihmeisiin.
 Ei sota sillä tule että sitä leikitte, mutta keksikää silti jotain nätimpää
 kun teille on tulossa mummokin kylään, tai olette tulossa meille.

Se voi korjaantua (23.10.01)

On huono enne, jos
 puuttuu motivaatio työhön, mutta rahaa kyllä on.
 Puristan taskun kangasta ja joudun heitteille.
 Olen unohtanut tunnussanan, kutsun sinut kuin ambulanssin.

Sivummalla on adjutantti joka pitää minusta huolen.
 Hänet ohjeistettiin myötäilemään
 päättömyksiäni – tiettyyn rajaan asti – ja
 se raja kyllä Päämajassa tiedetään.

Haluan tietää, milloin on vitsi.
 Onko juttu huono jos en pysy mukana?
 Onko se huvi vai julma kohtalo – ei, no mikä sitten?
 Sinä kyllä pärjät, älä minusta välitä, en minäkään välitä.

Täytän oman pimeäni (20.11.01)

Etsin portaissa avustajaa, en saa horjahtaa.
 Jos horjahdan, voin yhtä hyvin palata takaisin,
 siirtyä satamassa eri laivaan toimenpiteen jälkeen
 eikä sitten ole lasta, joka oppisi sen maan kielen.
 Potkuri valmistaa vaahtoa vanaan,
 kapteenilla mittarit edessään ja yhteys mantereeseen,
 näkymätön miehistö johon luotan kuin Isään ja Poikaan,
 sisälläni alkio jonka isään en luota.

Salaisuuteni ei vielä muistuta ihmistä tai isäänsä
 ja pahoinvointi menee merenkäynnin lukuun.
 Tämä alkoi, kun vaihdoin seuraa sisareni häiden iltana
 ja vilautin stringejä seurakuntatalon parkkipaikalla.
 En ihan tarkkaan muista, mutta kasvoja en voi unohtaa.
 Etsin portaissa avustajaa, avustajan saan.
 Vihdoin kannella seison, saan laukkuni viereen.
 Laskeudun siltaa ja muistan äitini kielen.